O co chodzi z tym RLKSem?

Środki unijne na nowy okres programowania 2014-2020 składać się będą z kilku funduszy, m.in.:
- **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)**- dystrybuowany m.in. przez Samorząd Województwa (Urzędy Marszałkowskie)- w większości działania dla biznesu, miast, infrastrukturalne
- **Europejskiego Funduszu Społeczny (EFS)**- w tym program *Wiedza, edukacja, rozwój*- obecny POKL- miękkie projekty, szkolenia, warsztaty, programy aktywizacyjne, zawodowe itp.
- **Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)**- dopłaty rolne, zakupy maszyn, renty, modernizacja gospodarstw, odnowa wsi oraz Leader (LGD)
- **Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMiR)**- wsparcie obszarów rybackich, w tym Lokalne Grupy Rybackie

Zgodnie z wytycznymi Komisji UE Polska (podobnie jak inne kraje UE) została zobowiązana utrzymać w l. 2014-2020 program Leader, na bazie którego będzie wdrażany właśnie RLKS (Rozwój lokalny kierowany przez społeczność). Obowiązek dotyczy przekazania min. 5% środków Funduszu Rolnego i Morskiego na RLKS.
Pozostałe fundusze (EFRR i EFS) są dobrowolne i przekazanie z nich środków na RLKS leży w gestii tylko i wyłącznie Polski w tym Ministerstw i Samorządów Województw. Samorządy województw mogą to zrobić wpisując metodę RLKS do swoich Regionalnych Programów Operacyjnych.

KRÓTKO O TYM NA CZYM POLEGA RLKS:

RLKS to nowy Leader

1. Społeczność lokalna powołuje Stowarzyszenie obejmujące kilka, kilkanaście gmin (dzielnic miast), które łączy historia (np. Nyskie Księstwo Jezior i Gór), geografia (Kraina Św. Anny), przyroda (Partnerstwo Borów Niemodlińskich), wspólne problemy i wyzwania. Do Stowarzyszenia może wpisać się każdy, który czuje się związany ze swoim miejscem zamieszkania i chce wspólnie działać.
2. Społeczność tych gmin pisze Lokalną Strategię Rozwoju (LSR)- opisuje swoje mocne i słabe strony, opisuje co ich łączy oraz pokazuje co chciałaby zrobić w okresie 7 lat.
3. Społeczność składa LSR do Urzędu Marszałkowskiego i po pozytywnym przejściu oceny otrzymuje zielone światło na wybieranie projektów ze swojego terenu, które będą realizować przyjęte w LSR cele.
4. Społeczność z siebie wybiera osoby, które będą oceniać projekty i wybierać z nich najlepsze.
5. Społeczność sama decyduje w jakim kierunku powinien rozwijać się ich mikroregion poprzez wybieranie takich a nie innych projektów.

Postulujemy więc aby Polska odważyła się na wydzielenie w EFS i EFRR środków na RLKS.
Dlaczego?
Otóż:
1. RLKS (Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność)- to metoda przekazywania środków na projekty społeczne w sposób zdecentralizowany tj. przez same społeczności w postaci realizacji oddolnych Strategii Rozwoju przez LGD (stowarzyszenia lokalnych ludzi aktywnych społecznie, w biznesie i samorządowo). Dziś na realizacje tych potrzeb jest owe obowiązkowe 5% Funduszu Rolnego.
2. RLKS jest szansą na pobudzenie społeczne, decyzyjność oddolną, lepsze zdiagnozowanie potrzeb i problemów oraz skuteczniejszą absorpcję środków.

3. RLKS buduje poczucie wspólnoty i tożsamości lokalnej.
4. Włączając RLKS w Regionalny Program Operacyjny w ramach EFRR i EFS dajemy szansę na powstanie LGD w miastach powyżej 20 000 mieszkańców. Przykładowo mogłyby powstawać LGD dzielnicowe (duża dzielnica lub grupa dzielnic o podobnych problemach mogłaby stworzyć własną Strategię Rozwoju i otrzymać dofinansowanie na realizację potrzeb swojego obszaru). Takie oddolne rozwiązywanie spraw jest znacznie trwalsze.
5. Przede wszystkim RLKS to jedyne działanie spośród wszystkich działań , które w pełni angażuje społeczność lokalną- to ze społeczności powstaje LGD, to ta społeczność pisze LSR (diagnozuje problemy), przedstawiciele tej społeczności dokonują wyboru najlepszych projektów (tzw. organ decyzyjny) i to ta społeczność bierze pełną odpowiedzialność za SWÓJ obszar.
6. RLKS poprzez sieć mniejszych projektów idealnie uzupełnia wielkie projekty kluczowe o zasięgu wojewódzkim czy krajowym.

Co do tej pory wydarzyło się w Polsce:
1. Spośród wszystkich 16 województw tylko kujawsko-pomorskie wydzieliło oddzielną oś w swoim programie regionalnym na RLKS, tzn. że przeznaczyło środki z EFRR i EFS na rzecz RLKSu. Kilka innych województw przewidziało udogodnienia dla realizacji RLKS, co jednak mija się z metodą oddolną.
2. Województwo opolskie nie przewidziało zupełnie środków na RLKS w swoim programie operacyjnym, pomimo że szczycimy się oddolnym programem Odnowy wsi- jako pionierzy w kraju.
3. Komitet Regionów UE (Komitet składa się z Marszałków i ich odpowiedników wszystkich województw-regionów w UE) z 7-9 października 2013 wyraził ubolewanie, że brak obowiązku wdrażania RLKSu m.in. w EFRR i EFS.

W środkach unijnych wcale nie chodzi o pieniądze ale o sposoby, charakter i efektywność ich wykorzystania i zainwestowania. Nikt lepiej nie zna potrzeb w swoich środowiskach niż ludzie reprezentujący te środowiska. I dla nich i dla ich mikroregionów (najczęściej partnerstw kilku, kilkunastu gmin, a docelowo można dopuścić partnerstwo dzielnic dużych miast) jest właśnie RLKS.